

tes en anden Ret paa et til Dels andet Grundlag og med væsentlig andre Motiver end den nuværende Retsordning; jeg er tilbøjelig, til at tro, at maasse en mindre juridisk Autoritet end den højtærede Justitsminister vilde have lettere ved at forstaa Sagen end netop den højtærede Justitsminister. Det viste sig jo ogsaa, at den højtærede Justitsminister tog ganske mekanisk paa Sagen; han viste, lige saa lidt som den højtærede Indenrigsminister, nogen Forstaaelse af, at der her er Tale om at skabe en Ret paa til Dels ny Basis, der slet ikke har ligget for i den nuværende Retsordning. Den højtærede Justitsminister kritiserede jo Forslaget ganske mekanisk: Der var en hel Del enkelte Bestemmelser, der slet ikke passede ind i det nuværende Retsystem; jeg skal ikke komme nærmere ind paa det, men ønsker kun at nævne, at da disse Bestemmelser ikke kunde passe ind i det System, den højtærede Justitsminister er opdraget i, og som han er ualmindelig dygtig i, saa var Resultatet af hans Overvejelser, at det hele ikke var videre bevendt. Saa vidt jeg kunde forstaa den højtærede Justitsministers Argumentation, gik den ud paa, at det højeste, der kunde være Tale om, var et Tillæg til den offentlige Politiret, hvor man kunde behandle Arbejdsager, ligesom man nu der behandler smaa Gadenordener og den Slags Ting. Højere naaede den højtærede Justitsminister ikke; han troede, at det kun drejede sig om at faa en hurtigere og billigere Retspleje, og henviste til den Politibehandling, vi nu have; men det er ikke det, det først og fremmest drejer sig om. Jeg erkender, at det er et væsentligt Moment med Hensyn til denne Sag, at vi kunne faa en hurtig og billig Afgørelse; men det, det særlig kommer an paa, er at faa en Afgørelse paa andre Motiver end dem, hvorpaa den juridiske Afgørelse hviler, dermed vil tillige følge en hurtig og billig Behandling af Sagerne; det er en Selvfølge, og det maa man ogsaa tilstræbe. Et andet Eksempel, som viser, hvor mekanisk den højtærede Minister tog paa denne Sag, er hans Bemærkning om, at man ikke kunde indlade sig paa denne Sag, fordi der var Tale om Appel til Højesteret; thi da vilde Højesteret blive oversvømmet, ikke faa Tid til at drøfte alle disse Sager. Jeg skal ikke opholde mig ved, at den højtærede Indenrigsminister gik ud fra, at der ikke var mange Sager og derfor ikke Anledning til slige Retters Oprettelse, medens hans Substitut senere gik ud fra, at der vilde blive en overvældende Mængde Sager; jeg skal ikke komme ind paa den Modsigelse, som her er til Stede, og som maasse er mere

udvendig end indvendig, men jeg kan dog ikke lade være at gøre opmærksom paa den Argumentation, som den højtærede Justitsminister bruger. Han siger nemlig, vi kunne ikke tillade Appel i alle disse Sager, men der maa sættes en meget høj summa appellabilis, fordi Højesteret ellers vil blive aldeles overvældet. Men hvad er det for en Betragtning? Hvis det viste sig, at Samfundet havde Trang til en saadan Retsorden som den foreliggende, og hvis det var rigtigt af Justitsministeren at antage, at der vilde blive en saa stor Mængde Sager, skulde man saa afskære sig fra en god Retspleje paa dette Omraade, fordi den nuværende Højesteret med sin nuværende Ordning ikke kunde faa Tid til Sagernes Behandling. Jeg har aldrig hørt en saa overfladisk Argumentation som denne. Det første, som en fornuftig Vægmand vilde sige, naar han erkendte, at vi skulde have en saadan Retsorden, som her er Tale om, og der da vilde blive saa mange Appelsager, var dette: Herre Gud! saa maa vi lave Højesteret om; og i Stedet for, at den nu arbejder i en Afdeling, maatte den saa arbejde i to eller flere Afdelinger. Det er ganske umuligt at afvise en ny Retsorden, fordi de bestaaende Domstole ikke have tilstrækkelig mange Medlemmer. Jeg anfører ikke dette, fordi jeg tillægger dette Spørgsmaal om Appel til Højesteret stor Betydning; jeg tror, at man maaste helst skulde undgaa Appel; men jeg nævner det kun for at vise, hvor udvendig og overfladisk den højtærede Minister tog paa denne Sag. Der er ogsaa fra enkelte Sider gjort Bemærkninger om, at der næppe er videre Trang til en saadan Ordning som den her foreslaaede. Begge de Herrer Ministre, som havde Ordet, havde aabenbart ikke Forstaaelsen af Trangen, og der er enkelte ærede Medlemmer, som have været noget i Tvivl paa dette Punkt. Dette undrer mig noget; thi det forekommer mig, at enhver, som blot lidt overfladisk ser paa Tidens Fremtoninger og har fulgt med Udvillingen af Arbejdsforholdene i den sidste Snæs Aar her i Landet, maa være bleven opmærksom paa, i hvor høj Grad der netop er Trang til et Forslag som dette. Det Spørgsmaal kan man ikke afvise paa den overfladiske Maade, som den højtærede Indenrigsminister gjorde, ved at sige, at der ikke kom ret mange Sager for Retten. Enhver, der har fulgt Diskussionen i Bladene om Arbejdsforholdene, vil se, at der gaar næppe en Dag, i hvert Fald ikke en Uge hen, uden at der er Arbejds-spørgsmaal fremme; saa er der Spørgsmaal om Strejker her, og Lock-outer der, om Lønningsforhøjelse o. s. v., stammende